

บทที่ 7

งบประมาณ

ความหมายของงบประมาณ

งบประมาณ เป็นแผนงานของผู้บริหารที่จัดทำขึ้น อย่างเป็นทางการสำหรับช่วงเวลาในอนาคตโดยแสดงในรูปตัวเงิน

ประโยชน์ของงบประมาณ

1. เป็นเครื่องมือของผู้บริหารในการวางแผน
2. ช่วยประสานงานในองค์กร
3. เพื่อควบคุมการปฏิบัติงาน

ระยะเวลาการจัดทำงบประมาณ

งบประมาณหลัก มักจัดทำขึ้น สำหรับระยะเวลา 1 ปี

แผนงบประมาณแบ่งเป็น 2 ประเภท

1. แผนงบประมาณดำเนินงาน
2. แผนงบประมาณการเงิน

แผนงบประมาณดำเนินงาน

1. งบประมาณการขาย
2. งบประมาณการผลิต
3. งบประมาณซื้อ วัสดุุดิบและงบประมาณวัสดุุดิบใช้ไป
4. งบประมาณแรงงานทางตรง
5. งบประมาณค่าใช้จ่ายในการผลิต
6. งบประมาณต้นทุนสินค้าขาย
7. งบประมาณค่าใช้จ่ายในการขาย
8. งบประมาณค่าใช้จ่ายในการบริหาร

9. งบประมาณกำไรขาดทุน

แผนงบประมาณการเงิน

1. งบประมาณเงินสด
2. งบประมาณการงบดุล
3. งบประมาณเงินลงทุน

การจัดทำงบประมาณดำเนินงานสำหรับธุรกิจอุตสาหกรรม

บริษัท ไชคดี จำกัด

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2555

สินทรัพย์**สินทรัพย์หมุนเวียน**

เงินสด		60,000	
ลูกหนี้		80,000	
วัตถุดิบ		1,300	
สินค้าสำเร็จรูป(500 หน่วย)		17,000	
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน			158,300
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์			
ที่ดิน		2,500,000	
อาคารและอุปกรณ์	1,700,000		
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	<u>(180,000)</u>	<u>1,520,000</u>	
รวมที่ดิน อาคารและอุปกรณ์			<u>4,020,000</u>
รวมสินทรัพย์			4,178,300
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น			
หนี้สินหมุนเวียน			
เจ้าหนี้การค้า			78,300

ส่วนของผู้ถือหุ้น

ทุนเรือนหุ้น-หุ้นสามัญ	3,500,000	
กำไรสะสม	600,000	
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น		4,100,000
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		4,178,300

งบประมาณขาย

ปัจจัย

1. รูปแบบการขายในอดีต
2. การประมาณการยอดขาย
3. สภาพเศรษฐกิจและการแข่งขัน
4. ความสัมพันธ์ระหว่างยอดขายกับภาวะเศรษฐกิจ
5. การเปลี่ยนแปลงในระดับราคา
6. การศึกษาวิจัยทางการตลาด
7. การวางแผนด้านการโฆษณา

ข้อมูลในการจัดทำงบประมาณขาย

1. พยากรณ์ยอดขาย 4 ไตรมาส ไตรมาสที่ 1 เท่ากับ 5,000 หน่วยและเพิ่มขึ้น ไตรมาสละ 600 หน่วย ตลอดปี 2556
2. ราคาขายต่อหน่วย 150 บาท

บริษัท โชคดี จำกัด**(1) งบประมาณขาย****สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2556**

	ไตรมาส				
	1	2	3	4	รวม
จำนวนหน่วย	5,000	5,600	6,200	6,800	23,600
คุณราคาต่อหน่วย	<u>150</u>	<u>150</u>	<u>150</u>	<u>150</u>	<u>150</u>
ยอดขาย (บาท)	750,000	840,000	930,000	1,020,000	3,540,000

งบประมาณการผลิต

จำนวนหน่วยที่คาดว่าจะผลิต

= จำนวนหน่วยที่คาดว่าจะขาย + สินค้าคงเหลือปลายงวด - สินค้าคงเหลือต้นงวด

ข้อมูลในการจัดทำงบประมาณการผลิต

1. จำนวนหน่วยที่คาดว่าจะขาย จากงบประมาณขาย
2. สินค้าคงเหลือปลายงวดของปี 2556 ไตรมาสที่ 1 จำนวน 500 หน่วย กำหนดให้มีเพิ่มขึ้น ไตรมาสละ 100 หน่วย
3. สินค้าคงเหลือต้นงวด จากงบดุลปี 2555 มีจำนวน 500 หน่วยราคา 17,000 บาท

บริษัทไซคตี จำกัด

(2)งบประมาณการผลิต

สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2556

	ไตรมาส				
	1	2	3	4	รวม
จำนวนหน่วย	5,000	5,600	6,200	6,800	23,600
บวก ปลายงวด	<u>500</u>	<u>600</u>	<u>700</u>	<u>800</u>	<u>800</u>
รวม	5,500	6,200	6,900	7,600	24,400
หัก ต้นงวด	<u>500</u>	<u>500</u>	<u>600</u>	<u>700</u>	<u>500</u>
จำนวนหน่วย	5,000	5,700	6,300	6,900	23,900

งบประมาณซื้อ

จำนวนหน่วยที่ซื้อ

= จำนวนหน่วยที่คาดว่าจะขาย + สินค้าคงเหลือปลายงวด - สินค้าคงเหลือต้นงวด

ข้อมูลเพิ่มเติมในการซื้อ

ราคาซื้อ ต่อหน่วย 200 บาท

บริษัทโชคดี จำกัด					
(ง)บประมาณซื้อ					
สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2556					
	ไตรมาส				
	1	2	3	4	รวม
จำนวนหน่วย	5,000	5,600	6,200	6,800	23,600
บวก ปลายงวด	<u>500</u>	<u>600</u>	<u>700</u>	<u>800</u>	<u>900</u>
รวม	5,500	6,200	6,900	7,600	24,400
หัก ต้นงวด	<u>500</u>	<u>500</u>	<u>600</u>	<u>700</u>	<u>500</u>
จำนวนหน่วย	5,000	5,700	6,300	6,900	23,900
คูณ ราคาต่อหน่วย	<u>200</u>	<u>200</u>	<u>200</u>	<u>200</u>	<u>200</u>
ยอดซื้อสินค้า	1,000,000	1,140,000	1,260,000	1,380,000	4,780,000

งบประมาณวัตถุดิบทางตรง

วัตถุดิบที่ต้องซื้อ = จำนวนวัตถุดิบทางตรงที่ต้องใช้ในการผลิต

+ จำนวนวัตถุดิบคงเหลือปลายงวด

- จำนวนวัตถุดิบคงเหลือต้นงวด

จำนวนวัตถุดิบทางตรงที่ต้องใช้ในการผลิต =

จำนวนหน่วยที่ผลิต x ปริมาณวัตถุดิบที่ใช้ต่อหน่วย

ข้อมูลในการจัดทำงบประมาณวัตถุดิบทางตรง

1. จำนวนหน่วยที่ผลิต

2. ในการผลิตสินค้า 1 หน่วย ใช้วัตถุดิบ 2 หน่วย

3. ราคาวัตถุดิบต่อหน่วย 4 บาท

4. วัตถุดิบปลายงวดไตรมาสละ 10% ของปริมาณวัตถุดิบที่ต้องการใช้ของไตรมาสถัดไป

ปริมาณวัตถุดิบของไตรมาสที่ 1 ปี 2557 เท่ากับ 12,000 หน่วย

5. วัตถุดิบคงเหลือต้นงวด 1,300 บาท

บริษัท โชคดี จำกัด					
(4)งบประมาณวัตถุดิบทางตรง					
สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2556					
	ไตรมาส				
	1	2	3	4	รวม
จำนวนหน่วย	5,000	5,700	6,300	6,900	23,900
คุณภาพ	2	2	2	2	2
วัตถุดิบต้องการใช้	10,000	11,400	12,600	13,800	47,800
บวก ปลายงวด	1,140	1,260	1,380	1,200	1,200
วัตถุดิบที่ต้องการ	11,140	12,660	13,980	15,000	49,000
หัก วัตถุดิบต้นงวด	325	1,140	1,260	1,380	325
วัตถุดิบที่ต้องซื้อ	10,815	11,520	12,720	13,680	48,675
คุณภาพต่อหน่วย	4	4	4	4	4
รวมซื้อวัตถุดิบ	43,260	46,080	50,880	54,480	194,700

งบประมาณค่าแรงงานทางตรง

ต้นทุนแรงงานทางตรงที่ใช้ไป = จำนวนหน่วยที่ผลิต x จำนวนชั่วโมงแรงงานที่ใช้ต่อหน่วย x อัตราค่าแรงงาน

ข้อมูลในการจัดทำงบประมาณค่าแรงงานทางตรง

1. จำนวนหน่วยที่ผลิต
2. ผลิตสินค้า 1 หน่วย ใช้เวลา 2 ชั่วโมง
3. อัตราค่าแรงงานต่อชั่วโมง 15 บาท

บริษัท โชคดี จำกัด					
(5)งบประมาณค่าแรงงานทางตรง					
สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2556					
	ไตรมาส				
	1	2	3	4	รวม
จำนวนหน่วย	5,000	5,600	6,200	6,800	23,900
ชั่วโมงต่อหน่วย	๒	๒	๒	๒	๒
ชั่วโมงแรงงาน	10,000	11,400	12,600	13,800	47,800
อัตรา	15	15	15	15	15
ต้นทุนใช้ไป	150,000	171,000	189,000	207,000	717,000

งบประมาณค่าใช้จ่ายการผลิต

1. จำนวนชั่วโมงแรงงานทางตรงจากงบประมาณแรงงานทางตรง
2. อัตราค่าใช้จ่ายการผลิตผันแปรต่อชั่วโมงเท่ากับ 10 บาท
3. ค่าใช้จ่ายการผลิตคงที่ไตรมาสละ 55,000 บาท
(รวมค่าเสื่อมราคา 15,000 บาท)

บริษัท โชคดี จำกัด
(6)งบประมาณค่าใช้จ่ายการผลิต
สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2556

	ไตรมาส				
	1	2	3	4	รวม
ชั่วโมง	10,000	11,400	12,600	13,800	47,800
อัตรา	<u>10</u>	<u>10</u>	<u>10</u>	<u>10</u>	<u>10</u>
ผันแปร	100,000	114,000	126,000	138,000	478,000
คงที่	55,000	55,000	55,000	55,000	220,000
รวม	155,000	169,000	181,000	193,000	698,000
หัก ค่าเสื่อมราคา	15,000	15,000	15,000	15,000	60,000
ค่าใช้จ่ายการผลิต	140,000	154,000	166,000	178,000	638,000

งบประมาณค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร

1. ค่าใช้จ่ายผันแปร

- 1.1 ค่านายหน้า 10% ของยอดขาย
- 1.2 ค่าขนส่งออก 2% ของยอดขาย

2. ค่าใช้จ่ายคงที่

- 2.1 ค่าโฆษณา ไตรมาสละ 6,000 บาท
- 2.2 เงินเดือนพนักงานขาย ไตรมาสละ 60,000 บาท
- 2.3 เงินเดือนพนักงาน ไตรมาสละ 200,000 บาท
- 2.4 ค่าเสื่อมราคา ไตรมาสละ 17,000 บาท
- 2.5 ค่าประกันภัย ไตรมาสละ 7,000 บาท

บริษัท โชคดี จำกัด					
(7)งบประมาณค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร					
สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2556					
	ไตรมาส				
	1	2	3	4	รวม
ค่าใช้จ่ายผันแปร					
ค่านายหน้า	<u>75,000</u>	<u>84,000</u>	<u>93,000</u>	<u>102,000</u>	<u>354,000</u>
ค่าขนส่งออก	15,000	16,800	18,600	20,400	70,800
รวม	90,000	100,800	111,600	122,400	424,800
ค่าใช้จ่ายคงที่	6,000	6,000	6,000	6,000	24,000
ค่าโฆษณา	60,000	60,000	60,000	60,000	240,000
เงินเดือนขาย	200,000	200,000	200,000	200,000	800,000
ค่าเสื่อม	17,000	17,000	17,000	17,000	68,000
ค่าประกันภัย	<u>7,000</u>	<u>7,000</u>	<u>7,000</u>	<u>7,000</u>	<u>28,000</u>
รวมค่าใช้จ่ายคงที่	290,000	290,000	290,000	290,000	1,160,000
รวมขายและบริหาร	380,000	390,800	401,600	412,400	1,584,800
หัก ค่าเสื่อม	<u>17,000</u>	<u>17,000</u>	<u>17,000</u>	<u>17,000</u>	<u>68,000</u>
ค่าใช้จ่ายไม่รวมค่าเสื่อมราคา	363,000	373,800	384,600	395,400	1,516,800

งบประมาณต้นทุนสินค้าขาย

$$\begin{aligned} \text{ต้นทุนสินค้าขาย} &= \text{วัตถุดิบทางตรงที่ใช้ไป} + \text{ค่าแรงงานทางตรง} + \text{ค่าใช้จ่ายการผลิต} \\ &+ \text{สินค้าสำเร็จรูปต้นงวด} - \text{สินค้าสำเร็จรูปปลายงวด} \end{aligned}$$

ข้อมูลที่ใช้ในการจัดทำต้นทุนสินค้าขาย

1. วัตถุดิบทางตรงที่ใช้ไป
2. ค่าแรงงานทางตรง
3. ค่าใช้จ่ายการผลิต
4. สินค้าสำเร็จรูปต้นงวด
5. สินค้าคงเหลือปลายงวด

การคำนวณสินค้าคงเหลือปลายงวด

วัตถุดิบทางตรง (2กก x @4 บาท)		8.00 บาท
ค่าแรงงานทางตรง (2 ชม. X @ 15 บาท)		30.00 บาท
ค่าใช้จ่ายในการผลิต		
ผันแปร(2 ชม. X @ 10 บาท)	20.00	
คงที่ (2 ชม. X @ 4.6 บาท)	9.20	29.20 บาท
รวมต้นทุนการผลิตต่อหน่วย		67.20 บาท
ประมาณการสินค้าคงเหลือปลายงวด	500 หน่วย	
สินค้าคงเหลือปลายงวด	500x 67.20	= 33,600 บาท

บริษัท โชคดี จำกัด
(8)งบประมาณต้นทุนสินค้าขาย
สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2556

วัตถุดิบทางตรงใช้ไป	191,200
ค่าแรงงานทางตรง	717,000
ค่าใช้จ่ายการผลิต	698,000
ต้นทุนการผลิตตามงบประมาณ	1,606,200
บวก สินค้าสำเร็จรูปคงเหลือต้นงวด4	17,000
สินค้าสำเร็จรูปที่มีไว้เพื่อขาย	1,623,200
หัก สินค้าสำเร็จรูปคงเหลือปลายงวด	33,600
ต้นทุนสินค้าขาย	1,589,600

งบประมาณกำไรขาดทุน

1. สำหรับรายการดอกเบี้ยจ่าย เป็นค่าใช้จ่ายในการจัดหาเงินมาใช้ในกิจการซึ่งได้จากการจัดทำงบประมาณเงินสด

2. อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลเท่ากับ 30% ของกำไรก่อนภาษี

บริษัท ไซคดี จำกัด
(9)งบประมาณกำไรขาดทุน
สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2556

ขาย		3,540,000
<u>หัก</u> ต้นทุนสินค้าขาย		<u>1,589,600</u>
กำไรขั้นต้น		1,950,400
หัก ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร		
ค่านายหน้า	354,000	
ค่าขนส่งออก	70,800	
ค่าโฆษณา	24,000	
หัก ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร		
เงินเดือนพนักงานขาย	240,000	
เงินเดือนพนักงาน	800,000	
ค่าเสื่อมราคา	68,000	
ค่าประกันภัย	<u>28,000</u>	<u>1,584,800</u>
กำไรจากการดำเนินงาน		365,600
<u>หัก</u> ดอกเบี้ยจ่าย		<u>20,750</u>
กำไรก่อนภาษีเงินได้		344,850
<u>หัก</u> ภาษีเงินได้		<u>103,455</u>
กำไรสุทธิ		241,395

การจัดทำงบประมาณการเงิน

ได้แก่ งบประมาณเงินสดและงบประมาณงบแสดงฐานะการเงิน

งบประมาณเงินสด (Cash budget)

รูปแบบของงบประมาณเงินสด

1. เงินสดคงเหลือต้นงวด
2. เงินสดรับ
3. เงินสดจ่าย
4. เงินสดเกิน (ขาด)
5. การจัดหาเงิน
6. เงินสดคงเหลือปลายงวด

ขั้นตอนการจัดทำงบประมาณเงินสด

1. เงินสดคงเหลือต้นงวด
2. เงินสดรับ
3. เงินสดจ่าย
4. เงินสดคงเหลือขั้นต่ำ
5. เงินสดเกิน หรือ เงินสดขาด
6. การจัดหาเงิน
7. เงินสดคงเหลือปลายงวด

ข้อมูลที่ต้องใช้ในการจัดทำงบประมาณเงินสด

1. ข้อมูลจากงบปีปัจจุบัน
2. ข้อมูลจากงบประมาณขาย
3. งบประมาณซื้อ หรือ งบประมาณการผลิต งบประมาณค่าใช้จ่ายในการขายและ

บริหาร

4. เงื่อนไขการชำระเงิน
5. งบประมาณวัตถุดิบทางตรง
6. งบประมาณค่าแรงงานทางตรง

7. งบประมาณค่าใช้จ่ายการผลิต
8. งบประมาณค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร
9. ข้อมูลเพิ่มเติมอื่นๆ

การจัดทำงบประมาณการเงินของธุรกิจอุตสาหกรรม

ข้อมูลเพิ่มเติม

1. บริษัทต้องการให้มีเงินขั้นต่ำทุกสิ้นไตรมาสเท่ากับ 70,000 บาท
2. บริษัทขายสินค้าเป็นเงินเชื่อ และเก็บเงินได้ในไตรมาสที่ขาย 60% และอีก 40% เก็บได้ในไตรมาสถัดไป
3. ลูกหนี้คงเหลือ ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2555 จะเก็บได้ในไตรมาสที่ 1 ของปี 2556
4. บริษัทซื้อเงินลงทุนระยะสั้นเป็นเงินสด 200,000 บาท ในไตรมาสแรกของปี 2556
5. บริษัทซื้อวัตถุดิบทางตรงเป็นเงินเชื่อและจ่ายในไตรมาสที่ซื้อ 50% อีก 50% จ่ายในไตรมาสถัดไป
6. เจ้าหนี้ ณ 31 ธันวาคม 2555 จ่ายชำระในไตรมาสที่ 1 ของปี 2556
7. ค่าแรงงานทางตรง จ่ายเป็นเงินสดในไตรมาสที่เกิดขึ้นทั้งจำนวน
8. ค่าใช้จ่ายการผลิตและค่าใช้จ่ายการขายและบริหาร จ่ายเป็นเงินสดในไตรมาสที่เกิดค่าใช้จ่าย
9. บริษัทลงทุนซื้ออุปกรณ์สำนักงานเป็นเงินสดในไตรมาสที่ 2 ของปี 2556 จำนวนเงิน 50,000 บาท
10. ภาษีเงินได้นิติบุคคลอัตรา 30% ของกำไรก่อนภาษีจะจ่ายในไตรมาสที่ 2 ของปี 2557
11. การกู้เงินและการชำระคืนเงินกู้ กรณีเงินสดไม่พอกู้จะเป็นจำนวนเท่าของ 10,000 บาทอัตราดอกเบี้ย 5% ต่อปี กรณีเงินสดคงเหลือเกินกว่าเงินสดขั้นต่ำจะชำระคืนเงินกู้เป็นจำนวนเท่าของ 10,000 บาทเช่นกัน การกู้ยืมทุกครั้งเกิดตอนต้นไตรมาส และการชำระคืนเงินกู้จำทำตอนสิ้นไตรมาส ดอกเบี้ยจ่ายชำระทุกเดือน

บริษัท ไซคอดี จำกัด

(10) งบประมาณเงินสด

สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2555

	ไตรมาส				
	1	2	3	4	รวม
เงินสดต้นงวด	60,000	71,570	76,600	77,020	60,000 ²
บวก เงินสดรับ					
ขายเชื่อ งวดนี้ 60%	450,000	504,000	558,000	612,000	2,124,000
งวดก่อน 40%	80,000	300,000	336,000	372,000	1,088,000
รวมเงินสดรับ	530,000	804,000	894,000	984,000	3,212,000
รวมเงินสดมีไว้ใช้	590,000	875,570	970,600	1,061,020	3,272,000
หัก เงินสดจ่าย					
ซื้อวัตถุดิบงวดนี้ ³	21,630	23,040	25,440	27,240	97,350
ซื้อวัตถุดิบงวดก่อน	78,300	21,630	23,040	25,440	148,410
ค่าแรงงานทางตรง ⁵	150,000	171,000	189,000	207,000	717,000
ค่าใช้จ่ายการผลิต ⁶	140,000	154,000	166,000	178,000	638,000
ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร	363,000	373,800	384,600	395,400	1,516,800
ซื้อเงินลงทุนระยะสั้น	200,000	-	-	-	200,000
ซื้ออุปกรณ์		50,000		-	50,000
รวมเงินสดจ่าย	952,930	793,470	788,080	833,080	3,367,560
เงินสดเกิน(ขาด)	(362,930)	82,100	182,520	227,940	(95,560)
การจัดหาเงิน		-	-	-	440,000
กู้ยืม	440,000		(100,000)	(150,000)	(250,000)
จ่ายชำระเงินต้น	-	-			
ดอกเบี้ยจ่าย (5%)	(5,500)	(5,500)	(5,500)	(4,250)	(20,750)
เงินสดคงเหลือปลายงวด	71,570	76,600	77,020	73,690	73,690

งบประมาณงบดุล

บริษัท โชคดี จำกัด
(11)งบประมาณงบดุล
สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2556

สินทรัพย์

สินทรัพย์หมุนเวียน

เงินสด		73,690	
เงินลงทุนระยะสั้น		200,000	
ลูกหนี้		408,000	
วัตถุดิบ		4,800	
สินค้าสำเร็จรูป		<u>33,600</u>	
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน			720,090

ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

ที่ดิน		2,500,000	
อาคารและอุปกรณ์	1,750,000		
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	<u>308,000</u>	<u>1,442,000</u>	<u>3,942,000</u>

รวมสินทรัพย์ **4,662,090**

หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น

หนี้สินหมุนเวียน

เจ้าหนี้การค้า	27,240		
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย	103,455	130,695	

หนี้สินระยะยาว

เงินกู้		190,000	
---------	--	---------	--

รวมหนี้สิน 320,695

ส่วนของผู้ถือหุ้น

ทุนเรือนหุ้น-หุ้นสามัญ		3,500,000	
กำไรสะสม		841,395	

รวมส่วนของผู้ถือหุ้น 4,341,395

รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น **4,662,090**